

Al·legacions de la Societat Balear de Matemàtiques SBM-XEIX al document:

Projecte de Decret xx/2025, d'x d'xxxx, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de l'educació primària de les Illes Balears

1. Introducció

Després d'analitzar el document esmentat, volem fer arribar una sèrie d'al·legacions i suggeriments. Primer de tot, volem manifestar que aquestes al·legacions no representen tot el que es voldria suggerir, ja que el temps que s'ha permès per fer al·legacions no ha estat suficient per revisar a fons els documents presentats (infantil, primària, secundària i batxillerat). Entenem que els canvis es volen introduir quant abans millor, però aquest poc temps per presentar al·legacions limita la seva qualitat final i, per tant, la qualitat dels documents.

Per altra banda, es considera que la concreció de sabers bàsics fa que la quantitat de sabers bàsics a tractar a cada curs sigui desmesurada, i poc realista per ser tractat a fons a l'aula. Per això es proposa la modificació d'alguns sabers bàsics, i l'eliminació d'alguns d'ells, per ser reiteratius i excessius.

Respecte a la distribució horària, aquesta proposta recull la reivindicació presentada per la Societat Balear de Matemàtiques SBM-XEIX, però, com ja vàrem incloure a la citada sol·licitud "un augment de les hores no implica necessàriament una millora de la qualitat en l'aprenentatge dels alumnes". Per això, suggerim que les autoritats competents gestionin un bon pla de formació dels actuals mestres d'Educació Primària i professors d'Educació Secundària perquè coneguin i emprin amb total normalitat i aprofitament propostes metodològiques que vagin en la direcció d'aquest currículum. D'altra manera, els canvis quedaran només, de nou, en un paper.

2. Al·legacions a l'Annex 2, matèria "Matemàtiques"

A continuació es presenten algunes al·legacions per millorar el document, que, per manca de temps, no són amb l'exhaustivitat que reclamen aquests documents.

Pàg.	Acció	Article	Motivació o canvi
265	Modificació	<i>"El sentit espacial és fonamental per comprendre i apreciar els aspectes geomètrics del món. Està constituït per la identificació, representació i classificació de formes, el descobriment de les seves propietats i relacions, la descripció dels seus moviments i el raonament amb</i>	<i>"El sentit espacial és fonamental per comprendre i apreciar els aspectes geomètrics del món. Està constituït per la identificació, representació i classificació de formes, el descobriment de les seves propietats i relacions, la descripció de les seves transformacions i el raonament amb elles."</i>

Pàg.	Acció	Article	Motivació o canvi
		elles.”	
265	Modificació	“La programació d’aquests sabers és flexible i s’adapta als objectius didàctics de cada cicle. Les propostes pedagògiques han de fomentar la curiositat i una posició crítica de l’alumnat, que el porti a contribuir a la transformació de la societat.”	“La programació d’aquests sabers és flexible i s’adapta a les competències específiques i als criteris d’avaluació de cada cicle. Les propostes pedagògiques han de fomentar la curiositat i una posició crítica de l’alumnat, que el porti a contribuir a la transformació de la societat.
266	Modificació	“Una bona representació o visualització del problema ajuda a la seva interpretació, així com a la identificació de les dades i les relacions més rellevants.”	“Una bona representació o visualització del problema ajuda a la seva interpretació, així com a la identificació d’elements claus i les relacions més rellevants.”
269	Modificació	“Criteirs d’avaluació”	“Criteris d’avaluació”
269	Modificació	“Identificar les dades i els elements bàsics del problema utilitzant estratègies personals de resolució.”	“Identificar els elements bàsics del problema utilitzant estratègies personals de resolució.
269	Modificació	“Representar les dades del problema amb elements quotidians com objectes de classe.”	“Representar la situació problematitzada amb materials manipulatius, objectes quotidians i representacions diverses.”
269	Eliminació	“Establir connexions entre l’esquema i les operacions necessàries per resoldre una situació problematitzada.”	Pot haver molts problemes que no siguin numèrics ni aplicar operacions. Per altra banda, les connexions es desenvolupen a la CE 5.
269	Modificació	“Identificar en el problema les dades claus per produir representacions matemàtiques”	“Identificar en el problema els elements claus per produir representacions matemàtiques”
271	Eliminació	“Aplicar principis bàsics del pensament computacional.”	Ja s’han descrit prèviament.
272	Eliminació	“Reconèixer les matemàtiques presents en el dia a dia.”	Pertany al CA 5.2, i ja està reflectit.
272	Modificació	“Utilitzar estratègies de càlcul basades en les connexions entre operacions i les seves propietats.”	“Descobrir com es relacionen entre ells els elements dels diferents camps de les matemàtiques.”
273	Modificació	“Explicar els processos, les idees i les	“Explicar els processos, les idees i les

Pàg.	Acció	Article	Motivació o canvi
		<i>passes que s'han fet servir per arribar al resultat obtingut.</i>	<i>passes que s'han fet servir per arribar al resultat obtingut, tant oralment com per escrit</i>
274	Addició	CA 7.1 - Tercer Cicle	<i>"Autoregular les emocions pròpies"</i>
274	Modificació	<i>"Reconèixer capacitats i febleses."</i>	<i>"Reconèixer fortaleeses i febleses."</i>
276	Modificació	<i>"Nombres de 6...8 xifres: representació gràfica, escriptura i posició en la recta numèrica."</i>	<i>"Nombres fins a 8 xifres: representació gràfica, escriptura i posició en la recta numèrica."</i>
276	Modificació	<i>"Recompte sistemàtic en grups per millorar l'eficiència (per 100, 1.000, etc.)."</i>	<i>"Recompte en grups per millorar l'eficiència (de 100 en 100, de 1000 en 1000)"</i>
276	Modificació	<i>"Estimacions de quantitats en contextos quotidians."</i>	<i>"Estimacions de quantitats en contextos quotidians com, per exemple, compres i receptes."</i>
277	Modificació	<i>"Representació de nombres a la recta numèrica."</i>	<i>"Representació de nombres de manera gràfica, manipulativa o a la recta numèrica."</i>
277	Addició	Afegir a la concreció del saber bàsic <i>"Lectura, representació (inclosa la recta numèrica i amb materials manipulatiu), composició, descomposició i recomposició de nombres naturals fins a 999."</i>	<i>Composició, descomposició i recomposició de nombres:</i> - <i>Descomposició: Separació d'un nombre en les seves parts (unitats, desenes i centenes).</i> - <i>Composició: Agrupament en parts per formar nombres complets.</i> - <i>Recomposició: Reunir parts descomposades per tornar a formar el número complet.</i>
278	Modificació	<i>"Estimacions amb milions / nombres de 7...8 xifres"</i>	<i>"Estimacions amb milions en contextos quotidians"</i>
279	Addició	Afegir a la concreció del saber bàsic <i>"Suma i resta de nombres naturals resoltes amb flexibilitat i sentit: utilitat en situacions contextualitzades, estratègies i eines de resolució i propietats i ús de diferents materials manipulatiu."</i>	<i>"Algoritmes basats en quantitats, no en xifres"</i>
280	Eliminació	<i>"Ús d'estratègies de verificació, com la</i>	

Pàg.	Acció	Article	Motivació o canvi
		<i>comprovació de la suma i la resta en problemes de multiplicació i divisió (per exemple, verificar una divisió amb una multiplicació inversa).</i>	
280	Modificació	<i>“Resolució de problemes d'addició i subtracció, de multiplicació i divisió en contextos quotidians.”</i>	<i>“Resolució de problemes d'addició i subtracció, de multiplicació i divisió com a repartiments i particions en contextos quotidians.”</i>
280	Eliminació	<i>“Multiplicacions amb decimals.”</i>	Les multiplicacions amb decimals és una operació i no una estratègia de càlcul mental.
281	Modificació	<i>“Potència de 10 (10^1, 10^2, 10^3) i la seva relació amb els nombres grans i la notació científica.”</i>	<i>“Potència de 10 (10^1, 10^2, 10^3) i la seva relació amb els nombres grans.”</i>
282	Modificació	<i>“Valor posicional dels nombres.”</i>	<i>“Valor posicional de les xifres.”</i>
282	Modificació	<i>“Lectura i escriptura de nombres naturals fins a les mil·lèsimes (per exemple, 234,567).”</i>	<i>“Lectura i escriptura de nombres fins a les mil·lèsimes (per exemple, 234,567).”</i>
283	Eliminació	<i>Suma, resta, multiplicació i divisió amb nombres fins a les mil·lèsimes, utilitzant estratègies de càlcul adequades.</i>	Ja està inclòs en altres sabers
283	Eliminació	<i>Reagrupació i alineació de decimals en les operacions per mantenir la consistència amb el sistema de numeració de base deu.</i>	
283	Eliminació	<i>Propietats de les operacions (commutativa, associativa, distributiva) i la seva aplicació en diferents operacions aritmètiques.</i>	No correspon.
283	Eliminació	<i>Regles de divisibilitat: per 2, 3, 5, 10, 6, 9 i altres nombres.</i>	Corresponen a la ESO.
283	Eliminació	<i>Relació entre múltiples i divisors (30 és múltiple de 5 i 5 és divisor de 30).</i>	Repetitiu
284	Eliminació	<i>Identificació de raons i proporcions.</i>	

Pàg.	Acció	Article	Motivació o canvi
284	Eliminació	<i>Relació de percentatges amb raons: entendre que els percentatges són una forma de raó expressada sobre 100 (per exemple, el 25% de 200 és igual a $200 \times 25 / 100 = 50$).</i>	
285	Eliminació	<i>Iniciació al càlcul de temps (sumar i restar unitats de temps).</i>	
285	Eliminació	<i>Conversió entre unitats del mateix tipus de magnitud.</i>	
286	Modificació	<i>Instrument per mesurar angles: transportador (analògic o digital), angular (instruments de mesura d'angles més complexos).</i>	<i>Instrument per mesurar angles: transportador (analògic o digital).</i>
287	Eliminació	<i>Conversió a una mateixa unitat en situacions contextualitzades.</i>	
287	Eliminació	<i>Ús d'operacions senzilles per trobar diferències en situacions contextualitzades.</i>	
288	Eliminació	<i>Coneixement i utilització del nom de les figures.</i>	Està repetit
288	Modificació	<i>Ús del vocabulari de les figures geomètriques de dues dimensions: costats, angles, vèrtexs, simetria, base, altures</i>	<i>Ús del vocabulari de les figures geomètriques de dues dimensions: costats, angles, vèrtexs</i>
288	Modificació	<i>Ús del vocabulari de les figures geomètriques de tres dimensions: cares, arestes, vèrtexs, bases, volums.</i>	<i>Ús del vocabulari de les figures geomètriques de tres dimensions: cares, arestes, vèrtexs.</i>
288	Modificació	<i>Exploració de les propietats de les figures planes: quadrats, rectangles, triangles, cercles i altres figures senzilles, amb materials com tangrams, blocs geomètrics, plantilles, entre d'altres.</i>	<i>Exploració de les propietats de les figures planes: triangles, quadrilàters i altres polígons amb materials com tangrams, blocs geomètrics, plantilles, entre d'altres.</i>
289	Modificació	<i>Elements bàsics de les figures planes: diagonal, perímetre, angles, simetries, longitud, radi.</i>	<i>Elements bàsics de les figures planes: diagonal, perímetre, angles, simetries, longitud.</i>

Pàg.	Acció	Article	Motivació o canvi
289	Eliminació	<i>Identificació de figures i cossos geomètrics amb simetria (simetria axial, simetria rotacional).</i>	Correspon a l'apartat 4 de moviments i transformacions
289	Eliminació	<i>Operacions geomètriques: rotació, translació, simetria axial.</i>	Correspon a l'apartat 4 de moviments i transformacions
290	Eliminació	<i>Posicions relatives d'objectes. Identificació i descripció de la posició relativa d'objectes en l'espai (a dalt, a baix, davant, darrere, entre, més a prop que, menys a prop que, més lluny que, menys lluny que...).</i>	Reiteratiu
291	Eliminació	<i>Dibuix a escala del perímetre a calcular en la resolució de problemes.</i>	
292	Eliminació	<i>Formulació de conjectures geomètriques sobre propietats com l'angle central i l'angle inscrit en un cercle, les propietats de les diagonals d'un rectangle o quadrat, o els angles de les figures poligonals.</i>	No pertany a l'Educació Primària
293	Eliminació	<i>Vaticini de números, figures o imatges que falten d'una sèrie numèrica</i>	
293	Modificació	<i>Operacions de sumes i restes amb nombres ocults</i>	<i>Operacions de sumes i restes amb nombres ocults en situacions contextualitzades o de joc.</i>
294	Eliminació	<i>Comprensió del concepte de modelització</i>	<i>No pertoca al primer cicle</i>
294	Modificació	<i>Plantejament de problemes utilitzant sumes, restes, multiplicacions i divisions.</i>	<i>Plantejament de problemes utilitzant sumes, restes, multiplicacions i divisions com a repartiments i partició.</i>
294	Modificació	<i>Ús de representacions matemàtiques com taules, gràfics, equacions o esquemes per modelar situacions quotidianes, resolent problemes de manera estructurada.</i>	<i>Ús de representacions matemàtiques com taules, gràfics o esquemes per modelar situacions quotidianes, resolent problemes de manera estructurada.</i>

3. Al·legacions a l'Annex 4, sobre les situacions d'aprenentatge

Pàg.	Línia	Acció	Article	Motivació o canvi
304	19	Modificació	<i>“Les situacions d’aprenentatge han de partir dels coneixements previs dels alumnes després d’haver adquirit determinats sabers bàsics a través del desenvolupament d’altres recursos metodològics que abasten des de la instrucció directa a la indagació. Poden comprendre sabers bàsics d’un únic bloc, de diversos i inclús de diferents àrees. Així mateix, han d’estimular l’autonomia, l’hàbit de l’esforç, la responsabilitat, la iniciativa, la reflexió crítica i l’esperit de cooperació.”</i>	Els sabers bàsics s’han de treballar conjuntament amb les competències matemàtiques, no es poden deslligar. Es proposa la redacció: <i>“Les situacions d’aprenentatge poden comprendre sabers bàsics d’un únic bloc, de diversos i fins i tot de diferents àrees. Així mateix, han d’estimular l’autonomia, l’hàbit de l’esforç, la responsabilitat, la iniciativa, la reflexió crítica i l’esperit de cooperació.”</i>
304	26	Eliminació	<i>“La seva realització ha de suposar la transferència dels aprenentatges adquirits prèviament per part dels alumnes a un determinat entorn, el qual pot ser una altra àrea o àmbit de l’etapa, a fi de fomentar-ne la motivació, iniciativa, autonomia i reflexió crítica, així com la generalització de l’aprenentatge en diferents contextos.”</i>	Aquest paràgraf no permet flexibilitat a les situacions d’aprenentatge ni el desenvolupament de nous coneixements. No permet l’aprenentatge per descobriment, l’aprenentatge a partir de reptes, problemes oberts ni situacions d’investigació.